

LIKABEHANDLINGSPLAN 2015

Handlingsplan mot kränkande behandling och diskriminering

Arbetet kring denna handlingsplan regleras i:

Skollagen (2018:800) 6 kap. 1-16§ ”Åtgärder mot kränkande behandling” och i **Diskrimineringslagen (2008:567) 2 kap. 5-7§ ”Förbud mot diskriminering och represalier”**.

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen i skolan skall utsättas för diskriminering och annan kränkande behandling. Tendenser till sådant skall aktivt bekämpas.

All personal är skyldig att sätta sig in skolans handlingsplan mot kränkande behandling och diskriminering (Likabehandlingsplanen).

Skolledningen står för/uttalar att all form av kränkande handling och diskriminering på skolan ska upphöra och förhindras!

Alla som arbetar i skolan skall:

- ❖ Medverka till aktiva åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering och annan kränkande behandling,
- ❖ Medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- ❖ I sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- ❖ Aktivt motverka diskriminering, trakasserier och förtryck av individer och grupper.

Skolledningen:

- ❖ Rektor är huvudansvarig för verksamheten och har ett utredningsansvar, samt ansvar för att förebygga och förhindra diskriminering och annan kränkande behandling.

Pedagogen skall:

- ❖ Visa respekt för den enskilde eleven och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt,
- ❖ Klargöra och med eleven diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,
- ❖ Öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem,
- ❖ Tillsammans med eleven utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen,
- ❖ Samarbeta med hemmen i elevens fostran och därvid klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet i skolan och för samarbetet.

Eleven skall:

- ❖ Eleven skall följa skolans ordningsregler, samt följa för klassen uppsatta trivselregler.
- ❖ Eleven skall visa respekt/hänsyn mot varandra, samt skolans personal.
- ❖ Eleven skall ”signalera” till vuxen om man upplever sig bli illa behandlad eller om man ser någon annan fara illa (känner sig elever trygga och säkra på att bemötas med respekt, så vågar de berätta om sin och andras skolsituation).

Förälder bör:

- ❖ Vara tydlig inför barnet om vad ni tycker om kränkningar och diskriminering,
- ❖ Tillsammans med skolan klart ta avstånd från kränkningar och diskriminering
- ❖ Vara observant på barnets reaktioner och informera skolan vid misstanke om att barnet inte mår bra eller behandlas väl,
- ❖ Informera skolan om du har information om någon kränker eller om någon blir kränkt.

MÅL: Varken diskriminering, våld, ”mobbing” eller kränkning ska förekomma på vår skola.

- ❖ Alla på vår skola, både vuxna och elever, är skyldiga att arbeta mot målet.
- ❖ Strategier för det förebyggande arbetet görs i arbetslagen.
- ❖ Ett Trygghetsteam skall finnas på skolan. I teamet ingår rektor, representanter ur Elevhälsoteamet samt personal (pedagoger). Aktuella personer finns angivna på skolans hemsida. Trygghetsteamet träffas regelbundet och får information om och ser över aktuella fall.
- ❖ Mentorn (klassläraren) har alltid ansvar för sina elever även om Trygghetsteamet är inkopplat. *Det är viktigt att Trygghetsteamet och mentorerna samarbetar och inte lägger över ansvaret på varandra.*

Vad är diskriminering?

Med direkt diskriminering avses att ett barn eller elev missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller ålder.

Vad är trakasserier?

Trakasserier skall anses vara ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller ålder. Sexuella trakasserier skall anses vara ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som är av sexuell natur.

Vad är annan kränkande behandling?

Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, annars kränker ett barns eller en elevs värdighet, utgör annan kränkande behandling.

Skollagen (1 kap. 5§)

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Enligt läroplanen (Lgr 11) skall alla som arbetar i skolan:

- ❖ Medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- ❖ I sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- ❖ Aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper,

- ❖ Visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt,
- ❖ Lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- ❖ Lärare ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen och samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som grund för arbetet och för samarbete.

Processen runt handlingsplan mot diskriminering och annan kränkande behandling (Likabehandlingsplanen)

Varje nytt kalenderår beslutas om en ny handlingsplan mot diskriminering och annan kränkande behandling (skollagen 2 kap. 8§). Till grund för den nya planen ligger:

- ❖ Elevenkät (åk 2 och 5)
- ❖ Trivselenkät (åk F-6)
- ❖ Intervjuer med representanter ur kompisstödjare och elevrådet,
- ❖ Utvärdering med personalen på skolan.

Utvärdering av föregående års arbete

- ❖ Idrottsläraren, i samråd med övrig personal, fortsätter arbetet med att upprätthålla regler och förhållningssätt i omklädnings- och duschrum.
- ❖ Vi behöver tillsammans (elever och personal) verka för en ökad fräschhet, vad gäller skolans toaletter (ett ständigt pågående arbete på olika plan, sker i samråd med städpersonalen).
- ❖ Flera rastvakter/vuxna ute skolgården i samband med skolans raster har gett resultat kring den upplevda trivseln (visar Trivselenkäten). Utöver ordinarie rastvakter så har yngre lagen tre Trainee anställda, som är ute på samtliga raster (även utetid på Fritids). Rastvaktsschemat har gått igenom och ändringar har gjorts. Tydligare skriftliga rutiner behöver upprättas kring vårt gemensamma hanterande av rast situationen på Hällby skola.
- ❖ Kompisstödjargruppen fortsätter utveckla arbetet med aktiviteter på skolgården (frågan om någon form av ”rastvärdar” har ventilerats).
- ❖ Vi behöver synliggöra arbetet kring likabehandlingsplanen i årshjulet, med koppling till det Systematiska kvalitetsarbetet.
- ❖ Vi behöver också se över våra rutiner kring uppföljning/analys av skolans kränkningssanmälningar.
- ❖ På skolan behöver vi hitta former för att, i en bredare omfattning, förmedla innehållet i det stödmaterial (”Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda”) som Skolverket gett ut kring hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar.

Det förebyggande arbetet

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla.

Utifrån kartläggningen på skolan har följande områden valts ut under 2015:

- ❖ Skolan behöver skapa förutsättningar för att **upptäcka** diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för detta ligger regelbundna kartläggningar av elevernas upplevelse av utsatthet, samt arbetet med att skapa en tillitsfull relation (!) mellan elever och personal.
- ❖ Ha rastvakter som rör sig över hela skolgården och inte i förutbestämda mönster. Vi ska utarbeta skriftliga rutiner kring rastvaktsansvaret, så det tydliggörs för bl.a. vikarier (klart till HT-start 2015).
Ansvarig: Rektor i samarbete med personalen.
- ❖ Befästa ordningsreglerna och revidera dessa årligen (maj). **Skollagen (5 kap. 5§)** ”Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler”.
Ansvarig: Mentor (klasslärare), eleverna och rektor.
- ❖ Plan utarbetas fram kring hur Hällby skola förvaltar Friends arbetet/samarbetet från åren 2011- -13. Det ska också göras en inventering av Friends material och göra dessa lättillgängliga för skolans personal.
Ansvarig: Trygghetsteamet
- ❖ Verka för ökad elevtrygghet i omklädnings- och duschrum i samband med idrottslektioner på skolan (avdelare i omklädningsrum!?).
Ansvarig: Mentor (klasslärare), idrottslärare och rektor.
- ❖ Verka för att få till elevinflytande och delaktighet i större utsträckning.
Ansvarig: Mentor (klasslärare), PE-lärare, övrig personal och rektor
- ❖ Ytterligare punkter/områden som valts ut för 2015 är de som nämnts i ”utvärdering av föregående års arbete” (sid 3).

Det främjande arbetet

Målet med skolans främjande arbete är att skapa trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Syftet är att personal och elever både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid och är målinriktat.

- ❖ Kompisstödarna är del i arbetet med att skapa aktiviteter på skolgården, som främjar en god atmosfär mellan elever och elevgrupper.
Ansvarig: Kompisstödarna (med vuxenstöd) i samråd med skolans personal.
- ❖ Pojkar och flickor ges lika stort inflytande och utrymme i verksamheten. Synliggörs för skolledning i samband med bl.a. lektionsbesök.
Ansvarig: Varje pedagog ansvarar för sin grupp
- ❖ Utflykter och friluftsdagar planeras så att alla elever ges förutsättningar att delta
Ansvarig: Idrottslärare och mentor (klasslärare), som ansvarar för sin grupp.

HANDLINGSPLAN

Det åtgärdande arbetet

Vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av vuxen mot elev eller barn

Den personal, elev eller förälder som misstänker/upptäcker diskriminering eller annan kränkande behandling skall informera skolledning (rektor). Ej Trygghetsteamet.

1. Skolledare (rektor) följer kommunens rutiner och gör en **”Anmälan om påbörjad utredning”**
2. Skolledare (rektor) påbörjar **”Utredning och bedömning av kränkande behandling”**
3. **Åtgärder och uppföljning**

Vid diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling mellan elever

Den personal som misstänker/upptäcker eller har fått information om diskriminering eller annan kränkande behandling skall informera berörd mentor (klasslärare). Dessa ansvarar för det fortsatta arbetet. Vid behov kan Trygghetsteamet kontaktas för hjälp och stöd.

Personal på skolan som misstänker/upptäcker eventuell kränkande behandling ska:

1. Gör en **”Anmälan om påbörjad utredning om kränkande behandling” (blankett 1). Lämna blanketten snarast till rektor (rektor informerar huvudman). Ta kontakt med de inblandade elevernas föräldrar.**
2. Gör en **”Utredning och bedömning av kränkande behandling” (blankett 2). Enskilt samtal med den utsatte, därefter enskilda samtal med var och en av de inblandade. Blanketten lämnas skyndsamt till rektor (inlämnande personal behåller en kopia)!**
3. **Skapa åtgärder för att få stopp på eventuell kränkande behandling (dokumentera på blankett 2, sid 2).**
4. Genomföra uppföljningssamtal med berörda elever efter ca 1 vecka. Om den kränkande behandlingen upphört skall ändå ärendet följas upp under en tid. **Om det inte upphört kontaktas Trygghetsteamet.**